

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 384/08-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. decembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť B. Š., S., ktorou namieta

a) porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1 až 5 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 8 ods. 1, 2, 3 a 5 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a f) a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Obvodného oddelenia Policajného zboru Slovenskej republiky S. v konaní vedenom pod sp. zn. DU-1896/H-SC-07,

b) porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2, 3 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 8 ods. 1, 2, 3 a 5 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a f) a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajskej prokuratúry v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1 KPt 61/07, ako aj Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Ntc 4/07,

c) porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5, čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 5 ods. 1 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd „*nečinnosťou Krajskej prokuratúry, Krajského súdu, PZ SR (OČTK)*“, a

d) porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 8 ods. 1 až 5 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Ústredného obvodného súdu v Pešti („*Pesti Központi Kerületi Bíróság*“), Budapešť, Maďarská republika, v konaní vedenom pod sp. zn. 5.B.VI-VII.80073/2006, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť B. Š. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. novembra 2007 doručená sťažnosť B. Š., S. (ďalej len „sťažovateľ“), z ktorej vyplýva, že namieta

a) porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1 až 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 8 ods. 1, 2, 3 a 5 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a f) a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Obvodného oddelenia Policajného zboru Slovenskej republiky S. (ďalej len „vyšetrovací orgán“) v konaní vedenom pod sp. zn. DU-1896/H-SC-07,

b) porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2, 3 a 5 ústavy, čl. 8 ods. 1, 2, 3 a 5 listiny a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a f) a ods. 4 dohovoru postupom Krajskej prokuratúry v Bratislave (ďalej len „krajská prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 KPt 61/07, ako aj Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Ntc 4/07,

c) porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5, čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 4 ústavy, čl. 36 ods. 1 a 2 listiny a práv podľa čl. 5 ods. 1 a 4 dohovoru „*nečinnosťou Krajskej prokuratúry, Krajského súdu, PZ SR (OČTK), resp. ostatných kompetentných štátnych orgánov*“, a

d) porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, čl. 8 ods. 1 až 5 listiny a práva podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru postupom Ústredného obvodného súdu v Pešti („*Pesti Központi Kerületi Bíróság*“), Budapešť, Maďarská republika (ďalej len „maďarský ústredný obvodný súd“), v konaní vedenom pod sp. zn. 5.B.VI-VII.80073/2006.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že Špeciálny súd v Banskej Bystrici (ďalej len „špeciálny súd“) vydal na sťažovateľa 13. januára 2006 európsky zatýkací rozkaz pod sp. zn. BB-Pšv 1/06 pre podozrenie z pokusu podvodu. Maďarská republika ako vykonávajúci štát predmetný zatýkací rozkaz 18. januára 2007 realizovala. Špeciálny súd následne na sťažovateľa uvalil väzbu, z ktorej bol prepustený 27. júla 2007.

Vyšetrovací orgán predvolal sťažovateľa na výsluch určený na 17. august 2007, po ktorom bol sťažovateľ zatknutý na základe príkazu na zatknutie vydaného špeciálnym súdom pod sp. zn. BB-Pšv 1/06 z 13. januára 2006. Sťažovateľ pri tomto úkone „... oznámil obom konajúcim policajtom, že je nimi označený euro-zatýkací rozkaz neplatný, uznesením NS-SR sp. zn. 1 Tošs 16/2007 bolo rozhodnuté o mojom prepustení z väzby a nie je možné tento euro-zatýkací rozkaz opakovane realizovať“.

Sťažovateľ ďalej uvádza, že konajúci policajti mali podľa jeho názoru vedomosť o tom, že bol z vyšetrovacej väzby vykonávanej na základe toho istého európskeho zatýkacieho rozkazu prepustený 27. júla 2007, pričom *«keďže predchádzajúca väzba bola vykonávaná po realizácii eurozatykača a extradície z Maďarskej republiky do SR - v deň môjho zatknutia (17. 08. 2007) ešte plynula doba 45-ich dní lehoty podľa § 12 ods. 1, ods. 2 písm. (a) zákona č. 403/2004 Z. z. o Európskom Zatýkacom Rozkaze pre zákonnú ochranu vyplývajúcu z inštitúcie tzv. zásady špeciality.*

V Bratislave, v CPZaPE, nasledujúci deň mi dali dodatočne podpísať ďalšie dokumenty ohľadne dôvodov môjho zadržania, v ktorých sa však už uvádzal EU zatýkací rozkaz vydaný Ústredným Obvodným Súdom v Pešti („Pesti Központi Kerületi Bíróság“), 1055-Budapest, Maďarsko, sudkyňou JUDr. J. V.».

Prokurátorka krajskej prokuratúry vykonala 18. augusta 2007 výsluch sťažovateľa a podala návrh na jeho vzatie do väzby (rozhodnutie č. k. 1 KPt 61/07-11 z 18. augusta 2007). Krajská prokuratúra následne 24. augusta 2007 podala krajskému súdu pod č. k. 1 KPt 61/07-23 návrh na rozhodnutie o vykonaní európskeho zatýkacieho rozkazu vydaného 16. júla 2007 maďarským ústredným obvodným súdom pod sp. zn. 5.B.VI-VII.80073/2006.

Krajský súd uznesením sp. zn. 2 Ntc 4/07 z 20. augusta 2007 vzal sťažovateľa do väzby podľa § 17 ods. 1 zákona č. 403/2004 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o európskom zatýkacom rozkaze“), a to na základe európskeho zatýkacieho rozkazu vydaného predsedom senátu maďarského ústredného obvodného súdu sp. zn. 5.B.VI-VII.80073/2006 zo 16. júla 2007 s tým, že väzba sa začala 17. augusta 2007 o 10.00 h. Sťažovateľ uvádza, že jeho väzba porušila zákon vo vzťahu k zásade špeciality podľa zákona o európskom zatýkacom rozkaze, pričom *„takýmto konaním sudkyňa nielenže navodila nezákonný stav porušujúci/obmedzujúci základné právo občana na slobodný pohyb, ale zároveň odmietla výkon spravodlivosti, lebo odmietla konať na nápravu porušenia zákona“*.

Sťažovateľ následne *„... ihneď v prvých dňoch môjho nezákonného väznenia podal trestné oznámenia proti postupu polície, prokuratúry aj súdu, z podozrením na tr. čin zneužívania právomoci verejného činiteľa...“*

Napriek tomu, že v tomto prípade môže ísť o zločin podľa Tr. zákona s trestnou sadzbou sedem až dvanásť rokov odňatia slobody, štátne orgány nepodnikli nič v záujme vyšetrenia porušenia zákonov.“

Nezákonnosť postupu maďarského ústredného obvodného súdu vidí sťažovateľ v tom, že *„... sudkyňa JUDr. J. V. ma v konaní pod sp. zn. 5.B.VI-VII.80073/2006 držala v Budapešti - Maďarsku od januára 2004 plné tri roky, t. j. zo zákona maximálnu dobu vo vyšetrovacej väzbe pod najprísnejšou ochranou (v najťažšej skupine stráženia) pri použití všetkých trestným poriadkom dovolených dôvodov väzby. Po uplynutí maximálnej doby väzby ma odovzdala do vydávacej väzby za účelom môjho eskortovania na Slovensko. Sudkyňa si bola plne vedomá toho, že jej zákon zakazuje uvaliť na mňa ďalšiu vyšetrovaciu väzbu v tej istej právnej veci, ako aj toho, že som bol na Slovensko eskortovaný v takej právnej veci, keď jej zákon zakazuje práve pre zásadu špeciality obmedziť moju osobnú slobodu.“*

Napriek tu uvedeným skutočnostiam a bez akejkoľvek predchádzajúcej výzvy či obsielky vydala dňa 16. 07. 2007 sudkyňa JUDr. J. V. európsky zatýkací rozkaz pod

rovnakou spisovou značkou a pre rovnaké skutky ako je uvedené vyššie - týmto porušila zákonné ustanovenia maďarského trestného poriadku, ako aj medzinárodné dohody, ktorými je Maďarská republika viazaná.

Protizákonné konanie sudkyne JUDr. J. V. uskutočnené pôvodne na území Maďarskej republiky malo účinok na území Slovenskej republiky a spôsobilo protizákonné obmedzenie osobnej slobody slovenského občana. Tým sa stal jej skutok trestným aj podľa Trestného zákona SR.“.

Podľa názoru sťažovateľa boli postupom označených orgánov porušené jeho základné práva podľa ústavy a listiny, ako aj práva podľa dohovoru, a preto navrhuje, aby ústavný súd vo veci jeho sťažnosti rozhodol nasledovne:

«• *Okresné Riaditeľstvo PZ SR Bratislava - okolie, Obvodné Oddelenie PZ SR – S., S. v konaní pod č. p. DU-1896/H-SC-07,*

• *Krajská Prokuratúra Bratislava, Vajnorská 47, Bratislava - 81256 v konaní pod sp. zn. 1 KPt 61/07,*

• *Krajský súd v Bratislave, Záhradnícka 10, Bratislava - 813696 v konaní pod č. k. 2 Ntc 4/07,*

• *Ústredný Obvodný súd Pešť (Pesti Központi Kerületi Bíróság), 1055 - Budapest, Markó u. 25, Maďarsko, sudkyňa JUDr. J. V. v konaní pod sp. zn. 5.B.VI-VII.80073/2006 porušili práva B. Š. uvedené v:*

I. čl. 17 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Ústavy SR, ako aj čl. 5 ods. 1 písm. (c) (f), ods. 4 Dohovoru (o ochrane ľudských práv a základných slobôd), ako aj čl. 8 ods. 1, 2, 3, 5 Listiny (základných práv a slobôd) v súvislosti s právom nebyť zatknutý a obmedzený v osobnej slobode počas plynutia doby tzv. zásady špeciality vyplývajúcej z ustanovení zákona č. 403/2004 Z. z. a Rozhodnutia Rady EÚ č. 2002/584/SVV o európskom zatýkacom rozkaze - spôsobené konaním Obvodného odd. PZ SR S.

II. čl. 17 ods. 1, 2, 3, 5 Ústavy SR a čl. 5 ods. 1 písm. (c) (f), ods. 4 Dohovoru, ako aj čl. 8 ods. 1, 2, 3, 5 Listiny v súvislosti s právom nebyť zatknutý a obmedzený v osobnej slobode, resp. zákazom navrhovať vzatie do väzby a realizovať EÚ - zatýkací rozkaz počas plynutia doby tzv. zásady špeciality vyplývajúcej z ustanovení zákona č. 403/2004 Z. z.

a Rozhodnutia Rady EU č. 2002/584/SVV o európskom zatýkacom rozkaze - spôsobené konaním Krajskej prokuratúry v Bratislave.

III. čl. 17 ods. 1, 2, 3, 5 Ústavy SR a čl. 5 ods. 1 písm. (c) (f), ods. 4 Dohovoru, ako aj čl. 8 ods. 1, 2, 3, 5 Listiny v súvislosti s právom nebyť zatknutý a obmedzený v osobnej slobode, resp. v súvislosti s právom byť okamžite prepustený z väzby (čo je aj porušením práva na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby), ak je evidentné, že väzba porušuje zákon vo vzťahu k tzv. zásade špeciality vyplývajúcej z ustanovení zákona č. 403/2004 Z. z. a rozhodnutia Rady EU č. 2002/584/SVV o európskom zatýkacom rozkaze - spôsobené konaním Krajského súdu v Bratislave.

IV. čl. 12 ods. 1, 4, čl. 17 ods. 2, 5, čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj čl. 5 ods. 1, 4 Dohovoru a tiež čl. 36 ods. 1, 2 Listiny v súvislosti s právom na vymožitelnosť práva, zákazu odmietnuť spravodlivosť súdom či iným štátnym orgánom, a práva domôcť sa svojich zákonných práv u štátnych orgánov. Porušované nečinnosťou Krajskej prokuratúry, Krajského súdu, PZ SR (OČTK).

V. čl. 17 ods. 1, 2, 5 Ústavy SR a čl. 5 ods. 1 Dohovoru, ako aj čl. 8 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Listiny v súvislosti s právom byť zatknutý a držaný vo väzbe iba na základe zatykača vydaného v zhode so zákonom - porušenie zákonných ustanovení ohľadne nutného splnenia zákonných požiadaviek umožňujúcich vydanie zatykacieho rozkazu podľa Trestného poriadku. Porušené konaním Ústredného Obvodného súdu v Pešti („Pesti Központi Kerületi Bíróság“), 1055 - Budapest, Maďarsko, sudkyňou JUDr. J. V. - ktoré malo účinok na obmedzenie osobnej slobody slovenského občana na území Slovenskej republiky...

Ústavný súd nariaďuje Vojenskej prokuratúre SR, resp. ÚŠP GR-SR, ako aj ÚBPK-PPZ SR vyšetriť eventuálne úmyselné porušenie zákona zo strany štátnych orgánov SR a MR v neprospech sťažovateľa, keď ten bol obmedzený v osobnej slobode napriek ustanoveniu zákona o zákaze akéhokoľvek obmedzenia osobnej slobody počas plynutia doby zásady špeciality podľa zákona č. 403/2004 Z. z. a rozhodnutia Rady EU č. 2002/584/SVV o európskom zatýkacom rozkaze (ohľadne konania štátnych orgánov SR), resp. nemožnosti vzatia do väzby po uplynutí maximálnej doby väzby (ohľadne konania súdu v MR) - v situácii, keď všetky konajúce orgány boli od začiatku konania uzrozmene o platnom právnom status quo prípadu...

Ústavný súd priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie v sume 100.000,- Sk (slovom jednototísíc slovenských korún), ktoré je - na základe rozdeľovacieho kľúča určeného Ústavným súdom - Obv. odd. PZ - SR S., Krajská Prokuratúra BA, Krajský súd v BA, Maďarská republika - povinné vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.»

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa čl. 12 ods. 1 ústavy ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

Podľa čl. 12 ods. 4 ústavy nikomu nesmie byť spôsobená ujma na právach pre to, že uplatňuje svoje základné práva a slobody.

Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok. Podľa čl. 17 ods. 3 ústavy obvineného alebo podozrivého z trestného činu možno zadržať len v prípadoch ustanovených zákonom. Zadržaná osoba musí byť ihneď oboznámená s dôvodmi zadržania, vypočutá a najneskôr do 48 hodín prepustená na slobodu alebo odovzdaná súdu. Sudca musí zadržanú osobu do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch do 72 hodín od prevzatia vypočuť a rozhodnúť o väzbe alebo o jej prepustení na slobodu. Podľa čl. 17 ods. 4 ústavy obvineného možno zatknúť iba na odôvodnený písomný príkaz sudcu. Zatknutá osoba musí byť do 24 hodín odovzdaná súdu. Sudca musí zatknutú osobu do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch do 72 hodín od prevzatia vypočuť a rozhodnúť o väzbe alebo o jej prepustení na slobodu. Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 51 ods. 1 ústavy domáhať sa práv uvedených v čl. 46 tejto ústavy sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú.

Podľa čl. 8 ods. 1 listiny osobná sloboda je zaručená. Podľa čl. 8 ods. 2 listiny nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak než z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len preto, že nie je schopný dodržať zmluvný záväzok. Podľa čl. 8 ods. 3 listiny obvineného alebo podozrivého z trestného činu možno zadržať iba v prípadoch ustanovených v zákone. Zadržaná osoba musí byť ihneď oboznámená s dôvodmi zadržania, vypočutá a najneskôr do 24 hodín prepustená na slobodu alebo odovzdaná súdu. Sudca musí zadržanú osobu do 24 hodín od prevzatia vypočuť

a rozhodnúť o väzbe alebo ju prepustiť na slobodu. Podľa čl. 8 ods. 4 listiny zatknúť obvineného možno iba na písomný odôvodnený príkaz sudcu. Zatknutá osoba musí byť do 24 hodín odovzdaná súdu. Sudca musí zatknutú osobu do 24 hodín od prevzatia vypočúť a rozhodnúť o väzbe alebo ju prepustiť na slobodu. Podľa čl. 8 ods. 5 listiny do väzby možno vziať iba z dôvodov a na dobu ustanovenú zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne. Podľa čl. 36 ods. 2 listiny kto tvrdí, že bol ukrátený na svojich právach rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nemožno vylúčiť preskúmavanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd podľa listiny.

Podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane na základe postupu stanoveného zákonom:...

c) zákonné zatknutie alebo pozbavenie slobody za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak je to dôvodne považované za potrebné za účelom zabránenia spáchania trestného činu alebo úteku po jeho spáchaní;...

f) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie štátu, alebo osoby, proti ktorej sa vedie konanie o vypovedaní alebo vydaní.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody, má právo podať návrh na začatie konania, v ktorom súd urýchlene rozhodne o zákonnosti pozbavenia jeho slobody a nariadi prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Podľa § 1 ods. 1 a 2 zákona o európskom zatýkacom rozkaze tento zákon upravuje postup slovenských orgánov pri vydávaní osôb medzi členskými štátmi Európskej únie a každým ďalším štátom, ak tak ustanovuje medzinárodná zmluva na základe európskeho

zatýkacieho rozkazu, a súvisiace konanie. Na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Trestného poriadku, ak nie je ďalej ustanovené inak. Trestný poriadok sa použije aj na konanie o žiadostiach členských štátov o vydanie osôb na trestné stíhanie alebo výkon trestu odňatia slobody alebo ochranného opatrenia, na ktoré nemožno uplatniť rámcové rozhodnutie.

Podľa § 2 písm. c) a d) zákona o európskom zatýkacom rozkaze na účely tohto zákona sa rozumie štátom pôvodu členský štát, ktorého justičný orgán vydal európsky zatýkací rozkaz, vykonávajúcim štátom členský štát, ktorého justičný orgán má rozhodnúť o vykonaní európskeho zatýkacieho rozkazu.

Podľa § 12 ods. 1 zákona o európskom zatýkacom rozkaze osoba, ktorá bola vydaná do Slovenskej republiky na základe európskeho zatýkacieho rozkazu vydaného slovenským orgánom, nesmie byť bez súhlasu vykonávajúceho štátu v Slovenskej republike stíhaná, odsúdená alebo podrobená ochrannému opatreniu spojenému s pozbavením osobnej slobody ani nesmie byť inak obmedzená jej osobná sloboda za trestné činy, ktoré spáchala pred vydaním do Slovenskej republiky, na ktoré sa európsky zatýkací rozkaz nevzťahoval (ďalej len „zásada špeciality“).

Podľa § 15 ods. 1 zákona o európskom zatýkacom rozkaze ak Generálna prokuratúra Slovenskej republiky zistí, že záznam nie je v súlade s právnym poriadkom, medzinárodnými záväzkami alebo dôležitými záujmami Slovenskej republiky, vydá osobitnému útvaru Policajného zboru SIRENE pokyn na označenie záznamu, ktorý označenie neodkladne zabezpečí.

Podľa § 15 ods. 2 zákona o európskom zatýkacom rozkaze označenie záznamu podľa odseku 1 predstavuje prekážku zadržania osoby; na základe takto označeného záznamu možno vykonať iba pátranie na účel zistenia miesta pobytu osoby.

Podľa § 15 ods. 3 zákona o európskom zatýkacom rozkaze príslušníci Policajného zboru zadržia osobu, ktorej prítomnosť bola zistená na území Slovenskej republiky

a na ktorú bol vydaný európsky zatýkací rozkaz alebo vyhotovený záznam a nie je prekážka podľa odseku 2. O zadržaní osoby informujú neodkladne prokurátora príslušného na vykonanie predbežného vyšetrovania. Ak prokurátor do 48 hodín od zadržania neprepustí zadržanú osobu, podá v tejto lehote súdu návrh na jej vzatie do väzby, ku ktorému pripojí európsky zatýkací rozkaz, alebo ak tento nie je k dispozícii, záznam; záznam má do doručenia európskeho zatýkacieho rozkazu rovnaké účinky ako európsky zatýkací rozkaz.

1. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa ústavy, listiny a práv podľa dohovoru postupom vyšetrovacieho orgánu v konaní vedenom pod sp. zn. DU-1896/H-SC-07 a postupom krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 KPt 61/07

Sťažovateľ namieta, že vyšetrovacie orgány porušili jeho označené práva podľa ústavy, listiny a dohovoru tým, že nezákonne obmedzili jeho osobnú slobodu 17. augusta 2007 počas plynutia ochrannej doby v zmysle tzv. zásady špeciality podľa § 12 ods. 1 a 2 zákona o európskom zatýkacom rozkaze.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre podnetom sa rozumie písomná alebo ústna žiadosť, návrh alebo iné podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby (ďalej len „podávateľ podnetu“), ktoré smeruje k tomu, aby prokurátor vykonal opatrenia v rozsahu svojej pôsobnosti, najmä aby podal návrh na začatie konania pred súdom alebo opravný prostriedok, aby vstúpil do už začatého konania alebo vykonal iné opatrenia na odstránenie

porušenia zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor.

Podľa § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci.

Podľa § 35 ods. 1 zákona o prokuratúre pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné na posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, či sú splnené podmienky na podanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie opravného prostriedku, či môže vstúpiť do už začatého konania pred súdom alebo vykonať iné opatrenia, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 35 ods. 3 zákona o prokuratúre ak prokurátor zistí, že podnet je dôvodný, vykoná opatrenia na odstránenie porušenia zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd podľa svojej ustálenej judikatúry považuje podnet, ako aj opakovaný podnet podľa príslušných ustanovení zákona o prokuratúre za účinný prostriedok ochrany základných práv vrátane tých práv, ktoré uplatnil sťažovateľ (m. m. IV. ÚS 330/04, I. ÚS 186/05).

Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne vyslovuje právny názor, že vynechanie podnetu a opakovaného podnetu ako prostriedkov nápravy uplatňovaných v rámci sústavy

orgánov prokuratúry Slovenskej republiky nemožno nahrádzať podaním sťažnosti v konaní pred ústavným súdom, pretože takto by sa obmedzovala možnosť orgánov prokuratúry vo vlastnej kompetencii nielen preveriť skutočnosti, ktoré tvrdí sťažovateľ, ale aj prijať opatrenia podľa zákona o prokuratúre, ktoré by účinne napomohli odstráneniu procesných alebo faktických prekážok zákonného postupu orgánu činného v prípravnom konaní, resp. aj pred začatím trestného stíhania (I. ÚS 186/05, IV. ÚS 53/05).

Ústavný súd upozorňuje aj na svoj ďalší ustálený právny názor, podľa ktorého je trestné konanie od svojho začiatku až po jeho koniec procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenia znamenajúce porušenia práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (napr. III. ÚS 3/02, III. ÚS 75/05, IV. ÚS 197/08).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že pokiaľ sťažovateľ namietal nezákonnosť postupu vyšetrovacieho orgánu pri jeho zadržaní 17. augusta 2007, ktoré sa malo podľa jeho tvrdení udiať na základe neplatného zatýkacieho rozkazu špeciálneho súdu sp. zn. BB-Pšv 1/06 z 13. januára 2006, ako aj následne nezákonnosť postupu krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 KPt 61/07, v ktorom bol vzatý do vydávacej väzby na základe európskeho zatýkacieho rozkazu sp. zn. 5.B.VI-VII.80073/2006 zo 16. júla 2007 vydaného maďarským ústredným obvodným súdom počas ochrannej doby v zmysle zásady špeciality podľa § 12 ods. 1 a 2 zákona o európskom zatýkacom rozkaze, bol oprávnený požiadať orgány prokuratúry o preskúmanie postupu označených orgánov prostredníctvom podnetu a opakovaného podnetu, čo predstavuje podľa názoru ústavného súdu účinný prostriedok ochrany základných práv (IV. ÚS 330/04, IV. ÚS 212/08).

Sťažnosť sťažovateľa bolo preto potrebné v tejto časti odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

2. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa ústavy, listiny a práv podľa dohovoru postupom a uznesením krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Ntc 4/07 z 20. augusta 2007

Sťažovateľ namieta porušenie svojich označených základných práv podľa ústavy a listiny a práv podľa dohovoru tým, že krajský súd ho v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Ntc 4/07 počas plynutia ochrannej doby v zmysle tzv. zásady špeciality na základe uznesenia sp. zn. 2 Ntc 4/07 z 20. augusta 2007 vzal do väzby a bol nečinný pri prešetrení jeho sťažnosti.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základného práva alebo slobody môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (I. ÚS 103/02).

Podľa § 185 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) opravným prostriedkom proti uzneseniu je sťažnosť.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ mal v systéme všeobecného súdnictva k dispozícii účinný opravný prostriedok na dosiahnutie nápravy porušenia svojich práv, a to sťažnosť, ktorú sťažovateľ podľa svojich tvrdení v sťažnosti aj podal proti uzneseniu prvostupňového súdu. Využitie tejto zákonnej možnosti účinnej ochrany základného práva sťažovateľa vylučuje prijatie sťažnosti na ďalšie konanie

ústavným súdom, ktorý môže v zmysle princípu subsidiarity uplatniť svoju právomoc iba vtedy, ak sťažovateľ nemal inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu „Ak o závažných procesných pochybeniach, ktorými sa porušujú aj niektoré zo základných práv alebo slobôd, je oprávnený a povinný rozhodnúť všeobecný súd na základe riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov upravených v príslušnom procesnom poriadku, je právomoc ústavného súdu pred ich vyčerpaním vylúčená“ (IV. ÚS 10/02, IV. ÚS 115/07). Z uvedeného dôvodu ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie jeho označených základných práv podľa ústavy, listiny a práv podľa dohovoru postupom a uznesením krajského súdu sp. zn. 2 Ntc 4/07 z 20. augusta 2007 pre nedostatok svojej právomoci.

3. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa ústavy, listiny a práv podľa dohovoru nečinnosťou príslušných štátnych orgánov vo veci jeho trestného oznámenia

Sťažovateľ tiež namietal, že príslušné štátne orgány sú nečinné v prípade jeho trestného oznámenia, ktoré podal na neznámeho páchatel'a pre podozrenie z trestného činu porušenia právomoci verejného činiteľa v súvislosti s jeho zadržaním na základe európskeho zatýkacieho rozkazu maďarského ústredného obvodného súdu sp. zn. 5.B.VI-VII.80073/2006 zo 16. júla 2007 počas plynutia ochrannej lehoty podľa tzv. zásady špeciality podľa § 12 ods. 1 a 2 zákona o európskom zatýkacom rozkaze. Na výzvu ústavného súdu z 24. septembra 2008 sťažovateľ predložil fotokópiu „*trestného oznámenia*“ z 22. augusta 2007 adresovaného Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky a krajskému súdu.

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ bol oprávnený požiadať orgány prokuratúry podaním podnetu podľa § 31 a nasl. zákona o prokuratúre a podaním opakovaného podnetu podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre o preskúmanie zákonnosti a spôsobu vybavenia

jeho trestného oznámenia (iný účinný právny prostriedok ochrany práv), bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

4. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa ústavy, listiny a práv podľa dohovoru európskym zatýkacím rozkazom maďarského ústredného obvodného súdu sp. zn. 5. B. VI-VII. 80073/2006 zo 16. júla 2007

V súvislosti s touto časťou sťažnosti ústavný súd zdôrazňuje, že je ústavným orgánom Slovenskej republiky, z čoho vyplýva, že jeho rozhodnutia vydané v rámci jeho ústavných právomocí sa môžu vzťahovať len na orgány Slovenskej republiky. Ústavný súd preto nemôže v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy preskúmať ústavnosť postupov a rozhodnutí štátnych orgánov iných štátov (v danom prípade Maďarskej republiky), a teda ani vysloviť porušenie ústavou garantovaných práv a slobôd európskym zatýkacím rozkazom vydaným maďarským ústavným obvodným súdom, pretože tomu bráni nedostatok jeho právomoci. Z uvedeného dôvodu ústavný súd odmietol aj túto časť sťažnosti sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ostatnými návrhmi sťažovateľa (napr. rozhodovanie o ustanovení právneho zástupcu, priznanie primeraného finančného zadosťučinenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2008